

Molim ne dijeliti link! Nedostaju autorska prava!

<u>Uvod</u> → <u>Bosna</u> → <u>Stupnik</u> → <u>Dubrovnik</u> → <u>Obitelji</u> →

Molim ne dijeliti link! Nedostaju autorska prava!

<u>Uvod</u> → <u>Bosna</u> → <u>Stupnik</u> → <u>Dubrovnik</u> → <u>Obitelji</u> →

Prezime Jularić – zapis Ilarić (rod Bosna)

Prezime **Jularić**, u svom današnjem obliku, razvilo se iz starijeg oblika zapisa **Ilarić**, koji se koristi u crkvenim i građanskim dokumentima na području Bosne od sredine 18. stoljeća. U to se vrijeme pisalo **latinskim pismom**, u kojem su slova **J** i **U** zapisivana kao **I** i **V**. Zbog toga se prezime Jularić zapisivalo kao **llarić**, **llarich**, **llarij**, ali se cijelo vrijeme izgovaralo s početnim glasom "J".

Najstariji poznati zapis ovakvog tipa potječe iz župe **Sivša** i **Miljanovci**, iz razdoblja oko **1750. do 1800. godine**, kada se počinje javljati zapis **Jularich**, a zatim **Jularić** u modernom obliku. U kasnijim generacijama, to postaje **standardni oblik prezimena**, koji se zadržava do danas.

Rod Jularić iz Bosne jedini je za koji je **dokumentirano** da se oblik **Ilarić** u zapisima odnosi na današnje prezime **Jularić**. Na temelju **višestrukih potvrda u maticama krštenih, vjenčanih i umrlih**, moguće je pratiti **kontinuitet obitelji** iz generacije u generaciju, sve do suvremenih nositelja prezimena.

Zbog te potvrđene povezanosti, **rod iz Bosne** čini **temelj** ovog istraživanja i jasno je odvojen od ostalih rodova koji koriste isti oblik zapisa, ali bez dokaza da se radi o istom prezimenu.

Zapis Ilarić – ostali rodovi (Stupnik, Dubrovnik)

Oblik **Ilarić** pojavljuje se i u drugim regijama – osobito u **Stupniku** i **Dubrovniku** – no za te rodove **ne postoji potvrda** da se zapis odnosi na prezime **Jularić**.

Zbog korištenja latinskog pisma, koje nije sadržavalo slova **J** i **U**, zapis **Ilarić** (ili Ilarich, Ilarij) mogao se odnositi na različita prezimena, često bez fonetske razlike u izgovoru. U nekim slučajevima moguće je da se radi o prezimenima **drugog podrijetla**, primjerice o **patronimicima** po osobnom imenu **Ilar** (npr. sv. Ilar), osobito u kontekstu **dubrovačkog kraja**.

Zbog takvih nejasnoća, oba roda promatrana su kao **zasebne genealogije**, ali su uključena u istraživanje zbog zajedničkog oblika zapisa **Ilarić**:

- Rod iz Stupnika koristi oblik Ilarić u župnim zapisima tijekom 18. i 19. stoljeća. Iako nema izravnih dokaza da se radi o istom prezimenu kao Jularić iz Bosne, postoji povijesno utemeljena mogućnost povezivanja. Naime, nakon Velikog bečkog rata (1683.–1699.), brojne katoličke obitelji iz bosanske Posavine i središnje Bosne preseljene su u oslobođenu Slavoniju i okolicu Zagreba, uključujući područje Stupnika. Ova migracija bila je organizirana od strane Habsburške vlasti, radi naseljavanja opustošenih krajeva. Stoga se u ovom slučaju ne može isključiti povezanost s Jularićima iz Bosne, ali takva tvrdnja za sada nije potvrđena genealogskim dokazima.
- Rod iz Dubrovačke Republike također koristi zapis Ilarić, ali i varijante poput Bassar – Ilarić i Jolarij. U ovom kontekstu moguće je da se radi o zasebnim prezimenima, povezanima s trgovačkim zanimanjima, posvojiteljstvima, ili štovanjem sv. Ilara, zaštitnika iz dubrovačkog kraja.

Zaključno, iako svi ovi rodovi dijele **zapis Ilarić**, samo je **rod iz Bosne** potvrđeno povezan s današnjim prezimenom **Jularić**. Ostali rodovi vode se kao **neovisne cjeline**, ali su uključeni u istraživanje radi **usporedbe zapisa i povijesnog konteksta**.

Rodovi - Obitelji

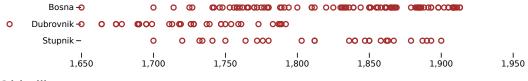
Obitelji su temelj ove priče.

One nisu samo ljudi, nego zajednice – otac, majka, djeca, ponekad maćehe, očusi, posvojena djeca. Sve što zajedno čini kuću, prezime i pamćenje.

Zabilježeno je **142 obitelji** s prezimenom Ilarić, Jularić ili Bassar:

- 101 muška obitelj, gdje se prezime prenosilo dalje,
- **41 ženska obitelj**, u kojoj su žene nosile to prezime bilo da su rođene s njim, posvojene, ili su ga stekle na drugi način.

Svaka obitelj ima svoje mjesto, vrijeme i priču. One su ono što ostaje.

Obitelji

•••

Događaji (Zapisi)

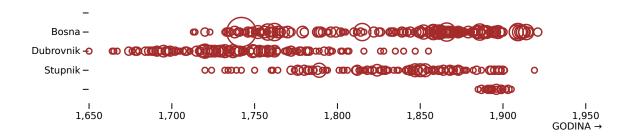
Sve što znamo o obiteljima Jularić, Ilarić i Bassar dolazi iz zapisa – stvari koje su se stvarno dogodile: rođenja, vjenčanja, smrti, selidbe...

Zapis nije samo suhi podatak. To je dokaz da je netko živio, imao obitelj, bio dio zajednice. Kroz takve događaje vidi se kako su se ljudi rađali, ženili, umirali, selili i ostavljali trag.

Zabilježeno je **877 takvih zapisa**.

Svaki od njih je mali komadić veće priče – o tome gdje su obitelji bile, kako su se kretale i što su proživljavale.

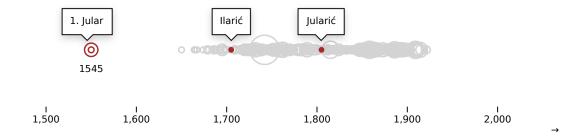
Na tim zapisima temelji se cijelo ovo rodoslovlje.

Prezime Jular-ić

Za vrijeme nastanka tzv. "pučkih" prezimena, oko **1545. godine**, veći dio današnje Hrvatske i Bosne nalazio se pod vlašću **Osmanskog Carstva**. U tom povijesnom kontekstu nije iznenađujuće da naše prezime ima korijen u **turskoj riječi** *yular*, koja se odnosila na **uzdu, ular** – dio opreme kojim se vodio konj.

Ova etimološka veza upućuje na to da je prvi nositelj prezimena vjerojatno bio **zanatlija, konjušar ili vodič konja** – osoba čije je zanimanje bilo usko povezano s konjima. Takva zanimanje bilao je dovoljno prepoznatljivo u lokalnoj zajednici da postane osnova prezimena, koje se potom prenosilo kroz naraštaje kao znak obiteljskog identiteta i naslijeđa.

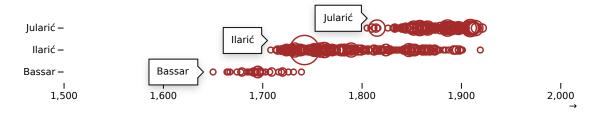

1. Jular ¹⁵⁴⁵

Prezime nas tako povezuje s konkretnim čovjekom – prvim Jularom – koji je živio prije više od 500 godina. U toj povezanosti krije se više od imena: ona u sebi nosi priču o radu, znanju i svakodnevici naših predaka. Takva spoznaja daje dublji smisao našem identitetu – podsjeća nas da smo dio duge obiteljske niti koja se s naraštaja na naraštaj tka predanošću, iskustvom i pripadnošću. I danas, kroz to prezime, ti korijeni žive u nama.

Zapis prezimena

Tijekom više stoljeća, zapis prezimena **Jularić** razvijao se u različitim oblicima, ovisno o jeziku, pismu, lokalnoj upravi i kulturnim okolnostima. Promjene nisu odražavale promjenu identiteta, već načine na koje su različiti pisari i sustavi bilježili isto prezime. Prezime je tako zapisano u tri najčešće varijacije: Jularić, Ilarić i Bassar.

- Jularić: Pojavljuje se u današnjem obliku oko 1800. godine na području Bosne, gdje se i danas koristi u istom obliku.
- Ilarić: Najčešći oblik u razdoblju od 1700. do 1850. godine, zabilježen u brojnim crkvenim i civilnim dokumentima. Ova varijacija nastaje zbog korištenja latinskog pisma, u kojem nije bilo slova J ni U (koristila su se I i V). Isti oblik *Ilarić* ujedno je zajednički nazivnik triju najstarijih rodova iz Bosne, Vojne krajine i Dubrovačke Republike.
- Bassar: Ograničeno zabilježen na području Dubrovačke Republike između 1650. i 1750. godine. Nije jasno je li riječ o alternativnom prezimenu, zanimanju (npr. trgovac ili šumar), ili posvojiteljskom prezimenu (npr. rođen kao Ilarić, odrastao kao Bassar). Prezime Bassar s vremenom izumire, dok Ilarić ostaje u uporabi.

Slična prezimena

Moguće poveznice prezimena **Jularić** s drugim prezimenima srodnog značenja ili etimologije – poput **Konjevod**, Konjević, Sedlar, Julardžija, ostavljene su za buduća istraživanja. Iako ta prezimena dijele tematsku bliskost, najčešće povezanu s konjima ili konjskom opremom, trenutačno nema dovoljno pouzdanih podataka koji bi potvrdili njihovu izravnu međusobnu povezanost.

Konjevod

Prezime potiče od riječi "konj" i sufiksa -evod ili -vod, što može značiti "onaj koji vodi" ili "rukovodi" — dakle "onaj koji vodi konje", vjerovatno neko ko je bio kočijaš, konjušar ili vojnik konjaništva u prošlosti. Možemo reći da je prezime Konjevod hrtvaska inačica prezimena Jularić.

Sv. Ilar

Sveti Ilar bio je poznati pustinjak iz 4. stoljeća, a njegovo se štovanje proširilo i na jadransko područje, osobito u okolici Dubrovnika, gdje se i danas slavi kao nebeski zaštitnik. U tom kontekstu, prezime Ilarić moglo je nastati kao patronimik – oznaka potomstva ili pripadnosti osobi po imenu Ilar, odnosno u značenju "sin Ilara" ili "onaj koji pripada Ilaru".

Moguća pvezanost preziema Ilarić sa **sv. Ilarom** na dubrovačkom području a ne jUlarom ostavljeno je za daljnje istraživanje.

Država

Tri najstarija i jasno prepoznatljiva roda obitelji Ilarić živjela su tijekom 18. i 19. stoljeća na području triju tadašnjih država:

- Bosna (pod Osmanskim Carstvom)
- Austro-Ugarska (Vojna krajina)
- Dubrovačka Republika

Migracije u susjedne zemlje

U kasnijim razdobljima, migracije su dovele do pojave prezimena Ilarić (Jularić) i izvan osnovnih područja — povremeni zapisi postoje i u drugim državama poput:

- Italije,
- Slovenije
- i drugdje.

Migracije u prekomorske zemlje

Udaljenije migracije nisu sustavno obrađene u ovom istraživanju, budući da nisu dio glavne linije rodoslovlja ni župnih matica na koje se analiza temelji. Glavni fokus ostaje na onim područjima gdje su postojale stabilne obiteljske zajednice Ilarića i gdje je moguće pratiti njihovu povijest kroz više naraštaja.

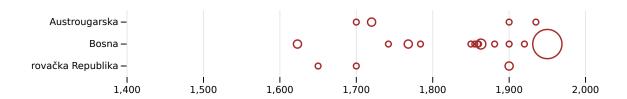
Župe

U ovom istraživanju promatrano je ukupno **52** župa/e, koje su tijekom razdoblja od 1700. do 1900. godine djelovale na području triju tadašnjih država:

• Austro-Ugarska: 5

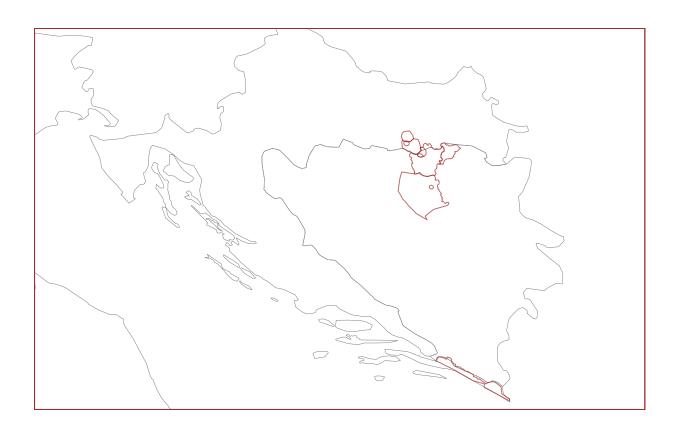
Bosna (pod Osmanlijama): 42Dubrovačka Republika: 4

Tijekom vremena, kako je broj župljana rastao na pojedinim područjima, župe su se cijepale na manje, novonastale župe. Novi župni uredi osnivali su se bliže vjernicima, što je olakšalo vođenje matičnih knjiga i svakodnevno funkcioniranje vjerskog života. Župe, iako vezane uz teritorij, mijenjale su granice i strukturu, pa je njihovo praćenje kroz stoljeća zahtijeva pažljivo razumijevanje i lokalnog konteksta i crkvene povijesti.

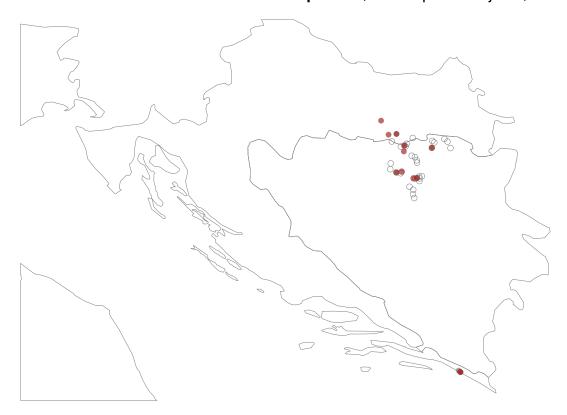
Izazovi u istraživanju

Župne promjene sa sobom su nosile i određene izazove u istraživanju – primjerice, podaci o jednoj obitelji mogli su se u kasnijem razdoblju naći u novoj župi, iako se sama obitelj fizički nije preselila. Kroz matične knjige ovih župa moguće je pratiti životne putove Ilarića – od krštenja i ženidbi, do smrti – te rekonstruirati njihovu prisutnost i ulogu u lokalnim zajednicama tijekom više naraštaja.

Mjesta

Obitelji Ilarići su živjeli na području triju država: **Austro-Ugarske**, **Bosne pod osmanskom vlašću** te **Dubrovačke Republike**, sveukupno **12** mjesta, većinom sela.

Središte istraživanja su **domicilna mjesta** – sela i gradovi gdje su živjele muške obitelji, jer upravo tamo prezime ostaje aktivno i prenosi se kroz generacije.

Najvažnija takva mjesta su:

- Popovići, Dragalovci, Sivša, Dubočac, Miljanovci i Pećnik (rod Bosna)
- Gruž, Grad Dubrovnik (rod Dubrovnik)
- Stupnik (rod Stupnik)

Ova naselja predstavljaju stvarne točke naseljavanja i širenja obiteljskih linija. Pored njih, evidentirana su i *povezana mjesta* – sela i gradovi u koja su se udavale žene rođene kao Ilarić/Jularić – no ta mjesta nisu predmet glavne analize, već samo bilježe prostornu prisutnost roda kroz ženske grane.

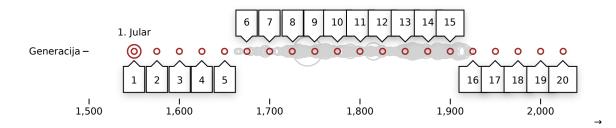
Mjesto	ROD	Obitelji
Sivša	Bosna	39
Grad Dubrovnik	Dubrovnik	32
Popovići	Bosna	27
Stupnik	Stupnik	25

Mjesto	ROD	Obitelji
Pećnik	Bosna	18
Dubočac	Bosna	12
Miljanovci	Bosna	4
Gruž	Dubrovnik	1
Pile	Dubrovnik	1
Novo Selo	Stupnik	1
Lužani	Stupnik	1
Dragalovci	Bosna	1

Opaska : Zbog nedostupnosti župnih matica, podaci o Ilarićima u **Dragalovcima** nedostaju za razdoblje od osnivanja župe *Kulaši 1766. godine pa sve do kraja 19. stoljeća.

Generacije

U ovom istraživanju promatran je period od pojave prvih pisanih zapisa, tj. od **oko 1650. godine** do **1900. godine** – što obuhvaća **9 generacija Jularića**, računajući ih kao **6. do 15. generaciju** od pretpostavljenog prvog nositelja prezimena, tzv. "prvog Julara".

16. do 20. generacija

Period nakon **1900. godine**, koji obuhvaća **16. do 20. generaciju**, djelomično je obrađen u okviru ovog istraživanja. Budući da se u tom razdoblju mijenja dostupnost i tip izvora (npr. moderni matični uredi, popisi stanovništva, migracijska dokumentacija), obradom su obuhvaćene samo pojedine obiteljske grane i značajniji životni događaji. Detaljnije istraživanje novijih generacija ostavljeno je potomcima, uzimajući u obzir i načela privatnosti živućih osoba.

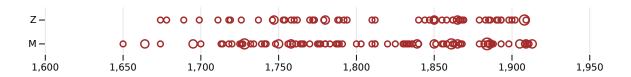
Prvih 5 generacija (prije 1650.)

Generacije koje su prethodile prvim pisanim tragovima – približno **1. do 5. generacija**, od **otprilike 1450. do 1650. godine** – ostale su izvan dosega ovog istraživanja zbog nedostatka sačuvanih izvora. Premda se prezime Jularić najvjerojatnije oblikovalo upravo u tom razdoblju, konkretni podaci o osobama i obiteljima nisu sačuvani. Pretpostavlja se da je u tom vremenu živio i prvi nositelj prezimena, poznat kao "prvi Jular", čije je zanimanje bilo dovoljno prepoznatljivo da preraste u obiteljsko ime koje se zadržalo do danas.

Obitelji

Sveukupno je u ovom istraživanju promatrano **168 obitelji**. Obitelji su podijeljene prema ulozi unutar rodoslovnog stabla:

- **101 muških obitelji (M)** temeljna obiteljska stabla prezimena poput Jularić, Ilarić, Basar i drugih. Ove obitelji čine jezgru istraživanja.
- **61 ženskih obitelji (Z)** žene rođene s prezimenom Jularić, Ilarić, Basar i sl., koje su nosile djevojačko prezime Ilarić, Jularić ili Bassar.

Pod pojmom obitelji podrazumijevamo zajednicu roditelja i djece – bilo bioloških, posvojenih ili iz rekonstruiranih brakova (uključujući maćehama i očuhima) – kao osnovnu jedinicu društvenog i rodoslovnog života.

Brakovi

Višestruki brakovi nisu bili rijetkost, jer su udovci i udovice bili primorani zasnivati nove obitelji. Razlog tomu leži u visokoj smrtnosti uslijed običnih bolesti i zaraznih epidemija, poput kuge i kolere, koje su često harale. Mnogi ljudi su umirali mladi, nakon poroda, ili zbog neadekvatnih uvjeta života. S obzirom na to da su zajednice u kojima su živjeli bile siromašne, s niskim životnim standardom, bilo je nužno ponovo sklapanje brakova kako bi obitelj preživjela i osigurala budućnost.

Kao rezultat toga, broj obitelji često je bio veći od broja odraslih osoba rođenih s prezimenima Ilarić ili Jularić, jer su se ljudi ponovno ženili, stvarajući nove obiteljske linije koje su nosile različite varijante tog prezimena.

Posvojenja djece (promjena prezimena)

U kontekstu višestrukih brakova, posvojenje djece također nije bilo rijetkost. Djeca koja su ostala bez jednog roditelja često su bila "posvojena" od strane novih bračnih partnera. Djeca koja su ostala bez oba roditelja (sirčadi) obično su posvojena od bližnje rodbine, ili kumovskih obitelji.

S obzirom na to da u to vrijeme nije bilo službenih dokumenata, djeca su obično nosila prezime svog posvojitelja, ili prezime prema tome kako ih je zajednica prepoznavala. U mnogim slučajevima, prezime posvojitelja postajalo je njihovo službeno prezime, a selo bi ih jednostavno prepoznavalo prema obitelji koja ih je prihvatila, a rijetko bi nosila svoje rođeno prezime.

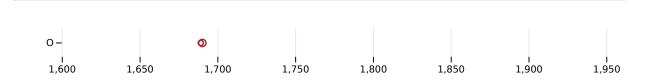
Zbog toga su u obiteljskim zapisima često postojale varijacije u prezimenima, jer su djeca iz posvojenih brakova nosila prezime svojih posvojitelja ili u rijetkim slučajevima oba prezimena.

Povezane obitelji

Uz obitelji **Ilarić** i **Jularić**, u istraživanju su promatrane i njima **povezane obitelji** – one u koje su se **udavale žene s prezimenom Jularić**, zatim **kumovi**, **prijatelji**, te **prijašnje obitelji udovica i udovaca**. Te su veze ključne za razumijevanje šire društvene slike: **zajednice**, **migracija**, **običaja** i **svakodnevnog života** u kojem su te obitelji djelovale.

Povezane obitelji omogućuju dublji uvid u životnu dinamiku i društvene odnose tog vremena. Kroz njih otkrivamo podatke o **sudskim procesima**, **vjerovanjima** (uključujući i strah od vampira), kao i o **selidbama**, ženidbama, i drugim događajima koji su oblikovali zajednicu.

U ovom izdanju objavljene su **3 povezane obitelji**, dok će se ostale postupno dodavati u budućim nadopunama istraživanja.

Zanimljivosti iz života Ilarića

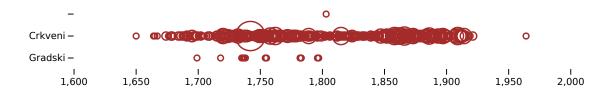
U zapisima povezanih obitelji otkrivaju se neobični i često dojmljivi detalji koji svjedoče o bliskim kumskim vezama, društvenim običajima i lokalnoj povijesti:

- Dvojica kumova Ilarića ostavili su trag u različitim okolnostima jedan je sudjelovao u obnovi kupole Dubrovačke katedrale, dok je drugi svjedočio pred biskupom u slučaju navodnog vampira.
- Na jednom lokalitetu zabilježeno je da su svi prvi susjedi Ilarića preminuli od kolere, što ilustrira razorne posljedice epidemija u 19. stoljeću.
- Među prvim kumovskim obiteljima pojavljuje se prezime Kulašević, koje je zanimljivo jer je povezano s pojmom kulaš (smeđi konj) – simbolički povezano s mogućim etimološkim korijenom prezimena Ular/Jularić (tur. yular = uzda).
- Migracije Ilarića često su slijedile kretanja bliskih osoba, unutar mreže kumskih i rodbinskih veza.
- Pokop jednog kuma Ilarića na Ercegovačkom groblju može ukazivati na moguće podrijetlo obitelji iz tog kraja.
- Prve povezane obitelji u dubrovačkom području došle su iz Cavtata, a blizina sela Popovići dodatno povezuje toponime i moguće ranije migracijske rute.
- Zabilježeni su slučajevi gdje su kumovi sahranjivali kumčad, što odražava lokalne običaje i jake socijalne veze u zajednicama bez stalne prisutnosti svećenika.
- Ilarići su često svjedočili u korist svojih kumova u sudskim procesima, pri čemu nikada nisu bili osuđeni.

Ovi zapisi ne prikazuju samo odnose među obiteljima, već i kulturnu matricu u kojoj su ti odnosi nastajali – od **vjerovanja i straha**, do **solidarnosti i uzajamnosti**, karakterističnih za male zajednice tog vremena.

Događaji / Zapisi

Tijekom istraživanja prikupljeno je više od **877 zabilježenih događaja** koji oslikavaju život i razvoj obitelji **Ilarić / Jularić** kroz stoljeća. Ti događaji ne predstavljaju samo suhe zapise, već stvarne trenutke – trenutke radosti, tuge, odgovornosti i pripadnosti zajednici.

Promatrani iz perspektive obitelji, događaji se mogu podijeliti u nekoliko ključnih skupina:

- Kršćanski obiteljski događaji uključuju rođenja i krštenja djece, sklapanje brakova te smrti i sprovode. Ovi prijelomni trenuci čine temelj obiteljske povijesti, prenoseći identitet i povezanost s generacije na generaciju.
- Društveni i građanski događaji obuhvaćaju svakodnevni život članova obitelji u zajednici: njihova zanimanja, obrte, građanske statuse i sudjelovanja u društvenim strukturama. Kroz njih je moguće pratiti kako su obitelji doprinosile lokalnoj zajednici.
- **Državni i administrativni događaji** uključuju susrete s državnim strukturama, kao što su porezne obveze, vojne dužnosti ili zemljišni posjedi. Ovi podaci govore o ulozi obitelji u širem političkom i gospodarskom kontekstu.
- **Znanstveni i istraživački konteksti** pojedini članovi obitelji pojavljuju se u različitim studijama, istraživanjima ili kao svjedoci određenih povijesnih procesa, čime dodatno potvrđuju svoju prisutnost i utjecaj.

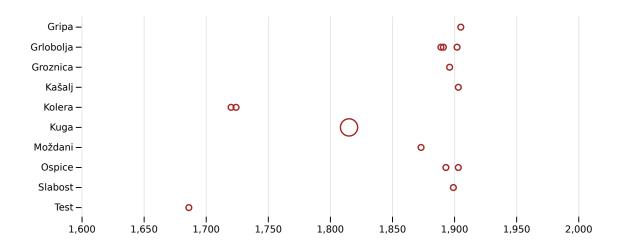
Zajedno, ovi događaji tvore bogatu kronologiju života obitelji Ilarić / Jularić, otkrivajući kako su se kroz generacije razvijali, prilagođavali i ostajali povezani sa svojim korijenima i zajednicom kojoj su pripadali.

Bolesti

Podaci o bolestima (ili uzrocima smrti) bilježeni su u maticama umrlih, često navodeći mjesto pokopa, starost pokojnika, uzrok smrti, kao i osobe i sl.).

Medju prvim uzrocima smrti zapisane su pandemije na pordučjima Bosne i Austrougarska.

Među najčešćim i najopasnijim zarazama bile su velike epidemije kuge, boginja i kolere, koje su se povremeno pojavljivale i donosile velike ljudske gubitke. Medicina u tom razdoblju nije bila dovoljno razvijena, a sanitarni uvjeti često su bili loši, što je otežavalo učinkovitu borbu protiv epidemija. Smrtnost je bila visoka jer su ljudi često umirali i od osnovnih bolesti poput kašlja, prehlade i upale pluća, koje danas smatramo izlječivima.

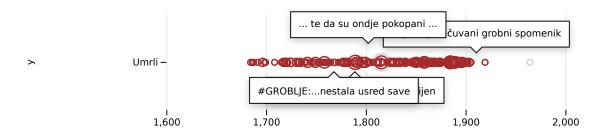

U Austro-Ugarskoj, osobito u Vojnoj krajini, provođene su postupne reforme u javnom zdravstvu koje su s vremenom poboljšale kontrolu bolesti, ali su izazovi ostali prisutni tijekom cijelog razdoblja.

Groblja

Grobni spomenici obitelji Jularić nestali su tijekom vremena uslijed vremenskih utjecaja (propadanja), ratova (devastacija i uništenja) ili možda zbog prirodnih nepogoda, poput poplava i odrona.

- Prvi zapisi iz matica umrlih zabiljezeni su 1684. godine
- Prvi zapisi u kojima je zabilježeno mjesto pokopa 1684.
- Prvi sačuvani sponemici (dokumentirani u ovom istraživanju) Infinity.

Mjesta pokopa

Pokojnike su u većini slučajeva sahranjivali u župnim ili mjesnim grobljima.

Mjesto pokopa u najstarijim maticama nije navođeno, ali možemo pretpostaviti da su pokojnike sahranjivali u mjesnim ili župnim grobljima. Prvi zapisi o mjestu pokopa navedeni su u matici, a sustavno se počinju pratiti uvođenjem tabličnog zapisa u maticama, negdje poslije 1850 godine (ovisno o župi i području).

Međutim, zabilježeni su i slučajevi pokopa u udaljenijim selima, najčešće na mjestima gdje su se zatekli u trenutku smrti, primjerice tijekom putovanja, ratnih zbivanja ili epidemija. Tijekom pandemija poput kuge ili kolere, nerijetko su ukapani i u blizini kuća. Za pojedine osobe (nestale), grobno mjesto ostalo je nepoznato.

Groblja su neizostavan dio povijesti i kulture te predstavljaju vrijedan dodatni izvor informacija u ovom istraživanju.

Migracije

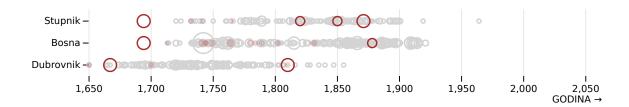
Masovne migracije

Pored individualnih kretanja, povijest Ilarića bila je oblikovana i **masovnim migracijama** koje su bile posljedica velikih povijesnih događaja i društvenih previranja. U ovom itraživanju sveukupno je promatrano (33) takvih migracija.

Rane Migracije - povezanost rodova

Ove rane migracije bile su presudne za formiranje današnjih rodova te međusobnu povezanost obitelji:

- **1667.** *Veliki potres u Dubrovniku*, doseljavanja na područje Dubrovačke Republike;
- **1694.** *Naseljavanje Slavonije* nakon Velikog rata, potencijalna poveznica između rodova iz Bosne i Stupnika.

Kasnije migracije – iseljavanje i širenje prezimena

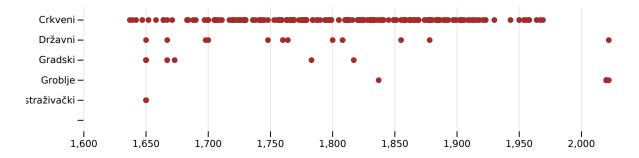
U kasnijim stoljećima dolazi do ekonomskih i društvenih migracija koje nisu presudne za povezivanje rodova, ali su važne za razumijevanje širenja prezimena:

- **1805.** *Pad Dubrovačke Republike*, nakon kojeg dolazi do iseljavanja iz Dubrovnika prema raznim smjerovima (Italija, Amerika...);
- **1850.** *Ekonomska kriza u Austro-Ugarskoj*, migracije prema plodnijim i manje opterećenim krajevima (Amerika);
- **1870.** *Ukidanje Vojne krajine*, što je dovelo do iseljavanja iz Stupnika prema novim civilnim područjima (Banat);

Izvori

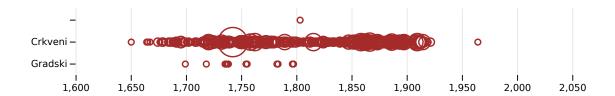
U ovom istraživanju obrađeno je ukupno 331 izvora (popisa, matica, dokumenata i sl.), među kojima su najvažniji dokumenti prikupljeni iz crkvenih, gradskih i državnih arhiva. Također su prikupljeni podaci s groblja, kao i dokumenti iz kasnije objavljeni istraživačkih radova (npr. migracije, zanimanjima i sl.)

Izvor	Ukupno	Zapis
Crkveni	299	563
Državni	12	6
Groblje	10	12
Gradski	7	13
Istraživački	2	10
undefined	1	28

Zapisi

Nedovršeno

Crkveni izvori

Crkveni popisi predstavljaju iznimno vrijedan izvor za proučavanje povijesti stanovništva i obiteljskih struktura. Među njima se posebno izdvajaju popisi katolika, krizmanika i kućedomaćina.

Matice rođenih, vjenčanih, umrlih

XXX

Popisi krizmanika

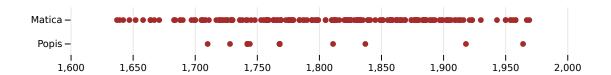
svjedoče o vjerskoj praksi i odgoju mladih generacija te ponekad uključuju i širu obiteljsku povezanost kroz kumove i župne zajednice.

Popisi kućedomaćina

bili su pak usmjereni na evidentiranje glavara obitelji ili domaćinstava, što je od osobite važnosti za rekonstrukciju nasljednih linija i društvene hijerarhije unutar sela ili župe. Zajedno, ovi crkveni zapisi omogućuju uvid u demografske i vjerske obrasce kroz više generacija.

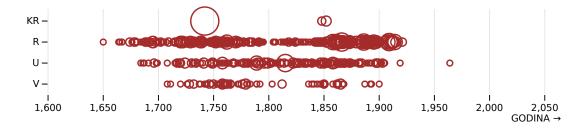
Popisi katolika

često sastavljani u okviru župne administracije kao tzv. status animarum (stanje duša), sadržavali su osnovne podatke o svim članovima kućanstava, uključujući dob, spol, rodbinske odnose i ponekad vjerske obveze poput ispovijedi i pričesti.

Crkveni zapisi

Glavni izvor podataka dakako predstavljaju crkveni zapisi, kojih je prikupljeno 882 na područjima većeg broja župa, a među najbrojnijima su zapisi iz matice krštenih (R), vjenčanih (V) i umrlih (U). Osim toga, prikupljeni su i popisi kućedomaćina (KU) i popisi krizmanika (KR).

Državni izvori

Državne vlasti su vodile brojne državne popise u svrhu uprave, oporezivanja, obrane i kontrole stanovništva. Evo najvažnijih državnih popisa koji su obuhvaćeni u ovom istraživanju. Tijekom promatranog razdoblja provedeno je nekoliko državnih popisa stanovništva. Ti su popisi obično obuhvaćali kućanstva, broj članova obitelji i porezne obveze, te su korisni za proučavanje prisutnosti i društvenog statusa obitelji poput llarića.

Popisi kuća (porezni obveznici)

XXXX

Defteri

Na području **Bosne**, koja je u to vrijeme bila pod **Osmanskim Carstvom**, nisu prikupljani klasični državni popisi stanovnika. Umjesto njih, vođeni su tzv. **defteri** – porezni i vojni registri koji su bilježili muške glave kućanstava radi oporezivanja i regrutacije. Nažalost, ti izvori su fragmentarni i manje dostupni, pa njihova upotrebljivost u ovom istraživanju ostaje ograničena.

Katastar

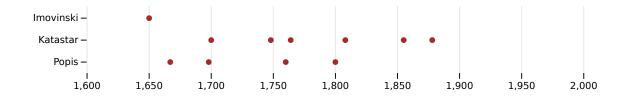
Katastarski zapisi predstavljaju temelj za razumijevanje zemljišnih posjeda i vlasništva unutar obiteljskog stabla. Ovi dokumenti, koji sadrže detaljne informacije o parcelama, vlasnicima, njihovim pravima i obvezama, od neprocjenjive su važnosti za rekonstrukciju obiteljskih i društvenih veza kroz vrijeme.

Popisi stanovnika

XXXX

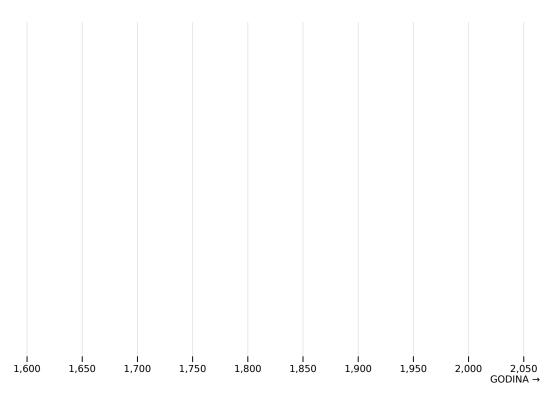
Drugi Popisi

XXXX

Državni zapisi

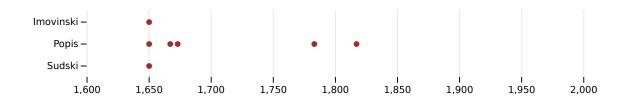
Od državnih popisa, prikupljeni su popisi stanovnika (lat. census) i poreznih obveznika iz tog doba.

Gradski izvori

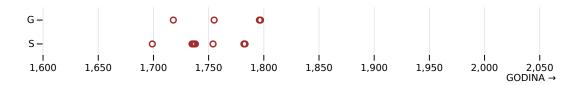
Predstavljaju dragocjene izvore podataka za proučavanje urbane populacije, obrta, trgovine i svakodnevnog života. Gradske vlasti su vodile brojne administrativne registre i evidencije koje funkcionalno djeluju kao popisi. Evo najvažnijih:

- Popisi obrtnika i članova cehova (arte)
- Registar stanova, kuća i vlasnika (katastarski zapisi)
- Sudski registar i popisi delinkvenata
- Popisi trgovaca i brodovlasnika
- ...

Gradski zapisi

Za područje Dubrovnika, prikupljen je veči broj gradskih zapisa kao što su Sudski zapisi (S), Popisi obrtnika, Popisi šteta, popisi mornara i novinski članci (G) u kojima su zapisani pojedini događaji obitelji Ilarić / Bassar, ili njihovih povezanih obitelji (Kalefa, Grmoljez, Kulašević...)) sl...

Istraživački radovi

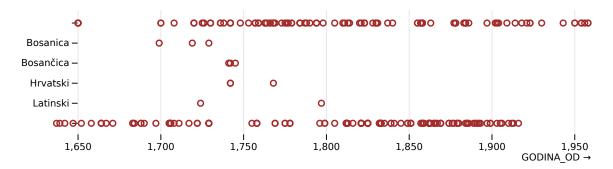

<u>Groblja</u>

Pismo i jezik

Dokumenti u kojima su zapisini događaji obitelji Ilarić, Jualrić i Bassar **zapisani su na različitim jezicima i pismima**, ovisno o vremenskom razdoblju, osobi koja je vodila evidenciju (svećenik, državni administrator ili druga službena osoba) te o crkvenoj ili državnoj upravi kojoj su pripadali.

Najveći broj izvora su crkvene matica, koje su u većini slučajeva pisane na latinskom jeziku (koristeći latinsko pismo). Na području Bosne, početkom 1700 godine nekoliko matica je pisano bosančicom. Hrvatski jezik i hrvatsko pismo počinju se aktivno koristiti tek potkraj 1800 godine.

Zapisi su zabiljezeni u sveukupno 338 izvora (matica, popisa, dokuemnata i dr.), a korištene su sljedeće jezično-pismene kombinacije:

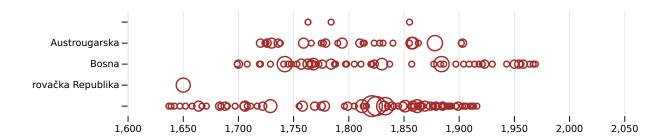
- Latinski jezik latinska abeceda / pismo (bez slova J, U, W; bez dijakritika)
- Bosanski/hrvatski jezik hrvatska latinična abeceda
 (30 slova, uključuje slova s dijakritičkim znakovima: č, ć, đ, š, ž...)
- Bosanski/hrvatski jezik bosančica (varijanta ćiriličnog pisma) (koristi se za narodnu i crkvenu upotrebu u srednjem vijeku i Osmanskom periodu)
- Talijanski jezik talijanska verzija latinične abecede
 (bez č, ć, đ itd.; specifična pravila izgovora i ograničena upotreba slova poput J,
 K, W, X, Y)

Zato je važno razlikovati pojmove **jezik** i **pismo**, jer oni nisu istoznačni.

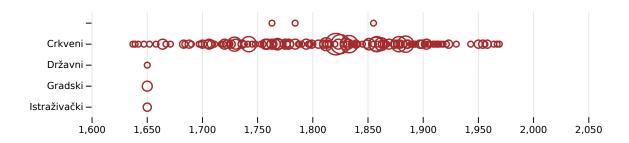
- Jezik je sustav kojim ljudi govore, npr. latinski, hrvatski, talijanski.
- Pismo je način na koji se jezik zapisuje, npr. latinica, bosančica, ćirilica.

Jedan jezik može se zapisivati na više pisama (npr. hrvatski latinicom ili bosančicom), a jedno pismo može se koristiti za više jezika (npr. latinica za hrvatski, latinski i talijanski).

Matice (K)

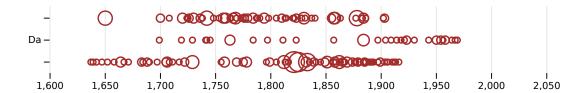
Glavninu čine crkvene matične knjige, no istraživanje obuhvaća i značajan broj dodatnih izvora raznovrsne tematike. Među njima posebno se ističu dokumenti povezani s popisima stanovništva, sudskim spisima, testamentima, masovnim migracijama, ratovima, pomorstvom i tradicionalnim zanatima. Ovi izvori pružaju širi kontekst i značajno doprinose razumijevanju društvenih i povijesnih okolnosti u kojima su se prezimena razvijala i prenosila.

Izvori se mogu podijeliti u sljedeće skupine:

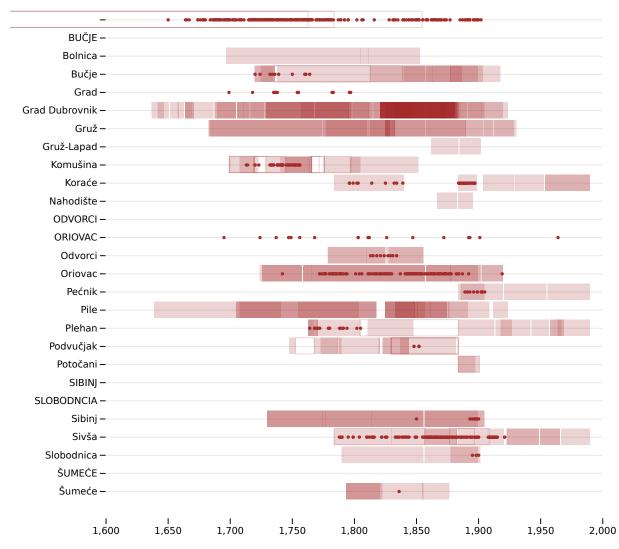
- crkveni zapisi (matice rođenih, umrlih, vjenčanih, krizmanih itd.)
- državni zapisi (popisi poreznih obveznika, popisi šteta)
- gradski zapisi (popisi zanatlija, sudski registar i sl.)
- istraživački radovi (doktorske dizertacije, migracije i druge tematike)

Dostupnost (Digitaliziranost)

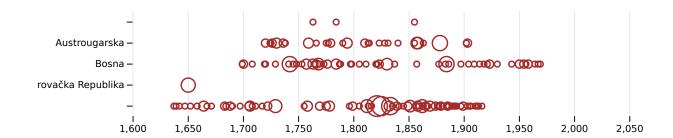
Postoje više vrsta crkvenih matičnih knjiga:

- Matična knjiga krštenih (lat. liber baptisatorum)
- Matična knjiga vjenčanih (lat. liber copulatorum)
- Matična knjiga umrlih (lat. liber defunctuorum)
- Matična knjiga krizmanih (lat. liber confirmatorum).

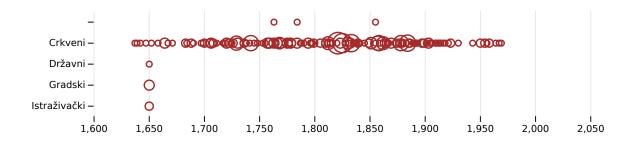

selected = ▶Object {svi: Array(338)}

Matice (K)

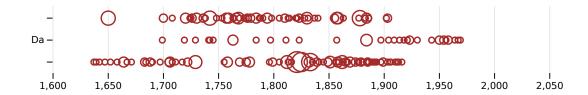
Glavninu čine crkvene matične knjige, no istraživanje obuhvaća i značajan broj dodatnih izvora raznovrsne tematike. Među njima posebno se ističu dokumenti povezani s popisima stanovništva, sudskim spisima, testamentima, masovnim migracijama, ratovima, pomorstvom i tradicionalnim zanatima. Ovi izvori pružaju širi kontekst i značajno doprinose razumijevanju društvenih i povijesnih okolnosti u kojima su se prezimena razvijala i prenosila.

Izvori se mogu podijeliti u sljedeće skupine:

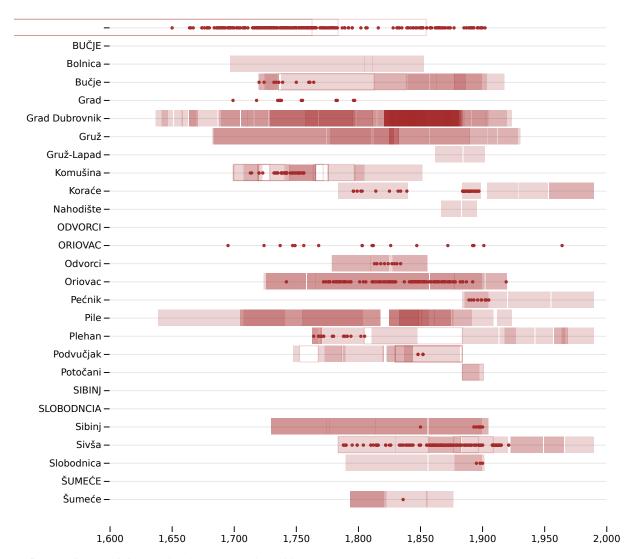
- crkveni zapisi (matice rođenih, umrlih, vjenčanih, krizmanih itd.)
- državni zapisi (popisi poreznih obveznika, popisi šteta)
- gradski zapisi (popisi zanatlija, sudski registar i sl.)
- istraživački radovi (doktorske dizertacije, migracije i druge tematike)

Dostupnost (Digitaliziranost)

Postoje više vrsta crkvenih matičnih knjiga:

- Matična knjiga krštenih (lat. liber baptisatorum)
- Matična knjiga vjenčanih (lat. liber copulatorum)
- Matična knjiga umrlih (lat. liber defunctuorum)
- Matična knjiga krizmanih (lat. liber confirmatorum).

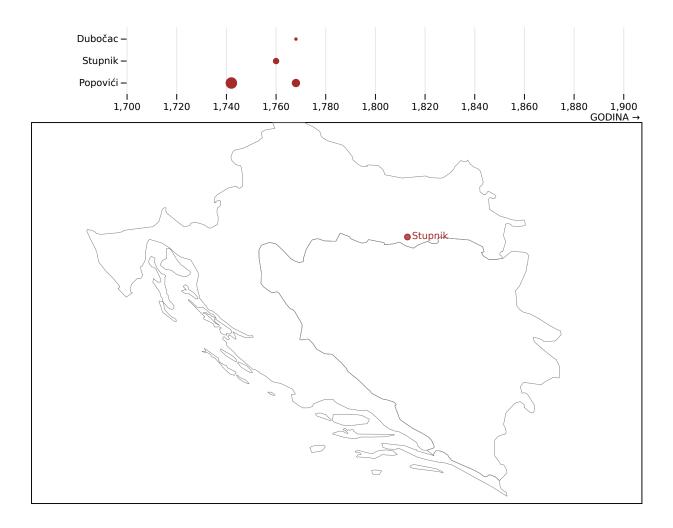
selected = ▶Object {svi: Array(338)}

Popisi kućedomaćina

Na području Austro-Ugarske i Bosne, državne i crkvene vlasti provodile su popise kućedomaćina (poreznih obveznika) i katoličkih kuća. Ti su popisi obuhvaćali sva sela Slavonije i Bosne, bilježeći svaku kuću i njezinog kućedomaćina. U tim dokumentima zabilježene su i kuće u kojima su živjele obietlji Ilarić:

- 1742. Popis katolika Bosne 1 kuća
- 1760. Popis poreznika Slavonije 1 kuća
- 1768. Popis katolika Bosne 2 kuće

Ovi popisi pružaju vrijedan uvid u brojnost i prostornu raspodjelu obitelji Ilarić tijekom 18. stoljeća te su ključni za razumijevanje njihovog prisustva i utjecaja u regiji. Istodobno, ovi su zapisi u skladu s opisanim migracijama Ilarića i širenju prezimena u nova mjesta.

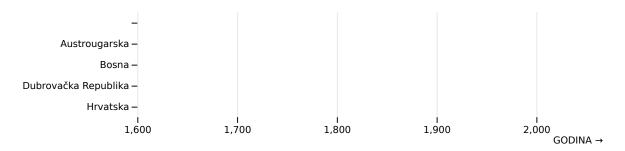

Katastar

U okviru ovog istraživanja korišteni su podaci iz ukupno 9 državnih katastara. Od ukupnog broja,

- tri katastarska izvora potječu iz razdoblja Austro-Ugarske uprave, dok
- jedan katastarski zapis dolazi iz novijeg razdoblja u okviru Republike Hrvatske.

Za području Bosne i Dubrovačke Republike katastarski zapisi nisu dostupni niti obrađeni!

Katastar (njem. Kataster, tal. catasto, od grčkog ματάστιχον – popis) je službena evidencija nekretnina koja se koristi za oporezivanje zemljišta, vođenje zemljišnih knjiga i druge svrhe. Glavni dio katastara je katastar zemljišta, u kojem se bilježe položaj, oblik, površina parcela, vlasnici, način korištenja i kvaliteta tla. U novije vrijeme katastar obuhvaća i podatke o zgradama i instalacijama na zemljištu. Katastar je također i naziv za službu koja vodi ovu evidenciju.

Popisi stanovnika / katolika

Popisi stanovništva i popisi katolika provodili su se povremeno, najčešće prema potrebi i u okviru određenih područja. U tim su popisima bilježeni ukupni brojevi žitelja — uglavnom katolika — za pojedina mjesta, sela ili župe.

Međutim, ti zapisi nisu sadržavali imena osoba, prezimena ni kućanstva, pa kao takvi nemaju izravnu vrijednost za proučavanje prezimena Ilarić. Njihova je svrha bila statistička, a ne rodoslovna, zbog čega se u ovom istraživanju koriste isključivo kao dopunski kontekst o veličini zajednica u kojima su Ilarići živjeli.

Alati

U projektu su korišteni različiti alati za obradu podataka, izradu aplikacije, vizualizaciju i prikaz lokacija.

Google Drive poslužio je za pohranu i dijeljenje dokumenata, dok su ObservableHQ i GitHub korišteni za razvoj aplikacije i praćenje promjena. Pojedini dokumenti su digitalizirani pomoću OCR alata, a za grafičke elemente i karte korišteni su Google Maps, uz dodatne alate za određivanje geolokacija. ChatGPT je korišten za obradu teksta, lekturu i provjeru konzistentnosti, dok je Neo4j (Graph Database) poslužio za provjeru i vizualizaciju odnosa ponajprije među obiteljima, zapisima, mjestima, zupama.

Kategorija	Alat	Link
Podaci	Google Drive	Google Drive
Izrada aplikacije	ObservableHQ Framework	c <u>observablehq.com</u>
	D3.js	<u>D3.js</u>
	GitHub	github.com
	NEO4j	neo4j.com
	UUID Generator	<u>uuidgenerator.net</u>
Fontovi	Bosanica (bosančica)	sanela.info/bosancica
Y-DNA	Family Tree DNA	familytreedna.com
OCR	New OCR	newocr.com
	Google Drive OCR	(integrirano u Google Drive)
Ikone	Flaticon	<u>flaticon.com</u>
Karte i lokacije	Google Maps	google.com/maps
	Scribble Maps	scribblemaps.com
	Latitude	<u>latitude.to</u>
ChatGPT	Obrada teksta	<u>ChatGPT</u>

2008. Ivan Jularić

Ivan je dio svog slobodnog vremena posvetio izradi obiteljskih stabala, proučavanju rodoslovlja i istraživanju porijekla prezimena. Među prvim radovima izradio je obiteljsko stablo Jularića iz Pećnika, čime je započeo sustavno prikupljanje podataka o svojim precima. Istraživanje je postupno proširio na sve obiteljske grane i rodove povezane s prezimenom Jularić, povezujući podatke iz crkvenih i državnih izvora s povijesnim kontekstom, migracijama i jezičnom evolucijom prezimena.

Obitelj

Svoju je obitelj Ivan osnovao 2008. godine sa suprugom Ankicom Marijanović, kćeri Tadije i Marije rođ. Jelečević, rodom iz Tramošnice. Pet godina kasnije, 2013., obitelj je obogaćena rođenjem sina Jakova.

Migracije

...

Stablo

• • •

Povezane obitelji

. . .

Sadržaj

Ova stranica služi kao vodič kroz glavne cjeline istraživanja obitelji Ilarić i Jularić. Navigacija prati logiku istraživanja – od uvodnih pojmova, preko razvoja prezimena i obitelji, do izvora podataka.

Pregled svi rodova

Uvod

Pregled rodova

Rod Bosna

Rod Stupnik Rod Dubrovnik

- **→** Popovići
- → <u>Stupnik</u> → <u>Grad Dubrovnik</u>
- → Miljanovci
- → Novo Selo → Gruž)
- → Dubočac
- ↑ Lužani
 ↑ Pile)
- Dubucae
- ♦ Sivša
- ◆ <u>Dragalovci</u>
- **→** Pećnik

Ostale cjeline

DNA

<u>Daljnje istraživanje</u>

Autorska prava

<u>Alati</u>

O Autoru